

Enviar la Correspondencia a: Cas. Correo No. 8. Sucursal 17 - Bs. Aires.

Redacción y Administración
LEANDRO L. ALEM 14
T. E. 34-1322
Uradne ure od 10-12

ANUNCIOS:
Za ano leto \$ 8.—
Za pol leta \$ 5.—
Za inozemstvo 2 dolarja
Posamezna številka 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELLECTUAL No. 297218

FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1551

LETO (AÑO) III.

BUENOS AIRES, 13 DE AGOSTO (AVGUSTA) DE 1949

No. 33

LA PRIMERA MITAD DEL PLAN QUINQUENAL YUGOSLAVO SE CUMPLIO

Hace poco se terminó la primera mitad del Plan Quinquenal yugoslavo. La mayoría de fábricas, usinas, minas yugoslavas, y más de veinte ramas de la producción industrial, han cumplido con sus planes de producción, antes de que el mencionado semestre termine. Los resultados y victorias, que obtuvieron nuestros pueblos en la primera mitad del Plan Quinquenal, son enormes y difíciles de apreciar. La clase obrera, juntamente con los labradores de la tierra y las demás masas laboriosas de nuestra patria, llevaron una lucha sin aliento, consiguiendo victoria tras victoria sobre esperadas e inesperadas dificultades.

Los últimos resultados y victorias, obtenidos en la lucha por el cumplimiento del plan para el primer semestre de 1949, y con esto de la primera mitad del Plan Quinquenal, nos comprueban que, prosiguiendo con el mismo entusiasmo y decisión, se llegará a sobrepasar lo previsto por el Plan Quinquenal para este año, como también el mismo en su totalidad. Los dos años y medio, que pasaron del Plan Quinquenal, representan solamente el período inicial y la primera fase del mismo, durante el cual, nuestros pueblos, consiguieron valiosísimas experiencias en lo que concierne a la economía planificada, y por otra parte, a medir sus propias fuerzas en la construcción del socialismo. El cumplimiento del plan, para el primer semestre de 1949, y con esto de la primera mitad del Plan Quinquenal, nos llega justamente en el momento de cumplirse un año de la aparición de la burda e infame Resolución del Cominform, como también de innumerables ataques contra nuestro país por parte de los dirigentes de la U.R.S.S. y los demás países de las democracias populares. Pero, los magníficos resultados, obtenidos hasta ahora en la construcción del socialismo en Yugoslavia, han hecho pedazos las burdas mentiras e inventos de los "críticos" cominformistas, y demuestran de una manera palpable que la posición de los pueblos yugoslavos es la única justa. La obstinación en no entregar las máquinas y otras mercaderías, el incumplimiento de los tratados comerciales, etc., hechos por los países cominformistas con la esperanza de que minarían de esta manera el socialismo en nuestra patria, no pudieron impedir a nuestros pueblos el cumplimiento del grandioso plan. Al contrario, la posición antisocialista, de estos países, en lo que concierne a la construcción del socialismo en Yugoslavia, ayudó todavía más para fortalecer la unidad de todas las capas laboriosas de la Nueva Yugoslavia, y los resultados obtenidos comprueban, a su vez, que la construcción del socialismo en nuestra patria es factible con nuestras propias fuerzas.

El ascenso conseguido, durante este período, en todas las ramas de nuestra economía es considerablemente más grande de lo que correspondería a la primera mitad del tiempo de nuestro Plan Quinquenal. En la producción industrial y agraria, por ejemplo de la República Popular de Croacia, se consiguieron ya los resultados correspondientes, según el planeamiento, para el año 1951. De la misma manera, toda la industria del mencionado Estado Popular, consiguió, en el caso de que marquemos la producción planeada para el año 1951 con 100, en el año 1947, 51%; en 1948, 85%; esperando conseguir en este año el 97,5%, de lo cual se realizó ya en el primer semestre el 43%.

Este ascenso en la producción industrial, en el mencionado Estado Popular, y esto vale para los demás también, es resultado del engrandecimiento de toda la industria yugoslava, a la cual se entrega diariamente nuevos, como también ensanchados viejos establecimientos industriales. Al mismo tiempo esto nos demuestra la fuerza de nuestra patria, como también sus posibilidades, asegurándonos, a la vez, el fortalecimiento y un marcado ascenso en las demás ramas de la producción. Además nos indica que la realización del Plan Quinquenal yugoslavo será no solamente cumplido, sino también sobrepasado.

Las victorias, conseguidas en el terreno agrario, no se quedan atrás. Puede decirse que casi marchan al unísono con las conquistas en la producción nacional.

Tales resultados son realizados debido a la consciencia de nuestras masas laboriosas del campo, las cuales saben que con la realización del socialismo se asegurará para ellos también el bienestar y una vida mejor. Estos resultados serían imposibles sin el fuerte desarrollo del socialismo en el campo.

Lo conseguido en los sectores de la industria y rural ha tenido su resonancia también en la elevación del standard de vida de nuestras masas laboriosas. Como ejemplo citaremos que durante este año se consiguió aumentar en 30%, más que en el año 1948, las posibilidades de adquisición de textiles y calzados.

Todo esto nos habla sobre las grandes riquezas que existen en nuestra patria y las inagotables fuerzas creadoras de nuestros pueblos. Consiguiendo resultados decisivos en la realización del Plan Quinquenal hemos comprobado que podemos construir, con nuestras propias fuerzas, el socialismo en nuestra patria.

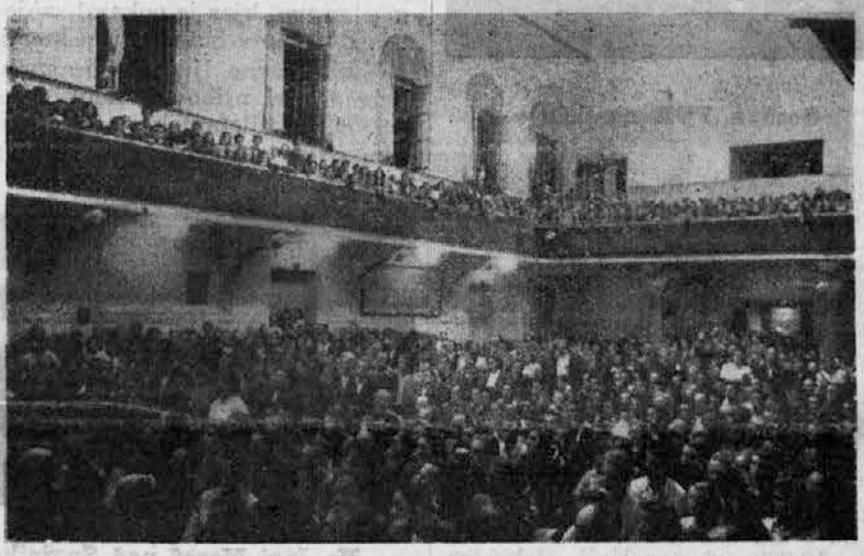
Las masas laboriosas de Yugoslavia no tienen miedo de las amenazas, vengan de donde vengan. Ellos proseguirán, hoy día, guiados por el querido Mariscal Tito, por el camino de nuevas, y todavía más grandes, victorias, hacia la total realización del Plan Quinquenal, hacia el socialismo.

IZ JUGOSLAVIJE Veliko zborovanje v Ljubljani proti krivičnosti pariške konference

Dne 23. junija zvečer je ljubljansko prebivalstvo napolnilo unionsko dvorano do zadnjega kotička ter se zbiralo po sosednjih ulicah in prostorih, kjerkoli so bili nastavljeni zvočniki. Tega zelo važnega in pomembnega zborovanja se je udeležila domala vsa Ljubljana.

tudi v Parizu za časa tiste ministrske konference.

Govoril je predsednik Zveze koroških bojnikov tov. F. Primožič, ki je obsodil krivične sklepe sveta zunanjih ministrov, ki priznavajo senžermenski diktat in potrditev imperialističnih teženj velike Nemčije, ki so v pretek-

Veliko protestno zborovanje v Ljubljani v dvorani Uniona, katerega se je udeležilo nad 10.000 Ljubljančanov.

Ljudje so z vzkliki izražali skrajno ogorčenje nad krivičnimi zaključki, s katerimi so štirje zunanji ministri na svoji konferenci v Parizu zavrgli zahtevo Koroških Slovencev in zavezniške Jugoslavije po tem, da se ji naj priključi Koroška in plača vojna škoda, storjena od hitlerjevske Avstrije.

"TUJEGA NOČEMO, SVOJEGA NE DAMO!" — "PARISKE KUPOLJE NE PRIPOZNAME!" — "NE DOVOLIMO PRODAJATI KRVI NAŠIH BRATOV!" — "SLOVENSKA KOROŠKA JE NAŠA!" To so bili vzkliki in klici med do kraja razburjenimi množicami v dvorani in izven nje, tako rekoč med vsem ljubljanskim prebivalstvom, ki skrajno obsoja hudo krivico, storjeni koroškimi Slovencem in jugoslovanskim narodom s to famozno odločitvijo štirih zunanjih ministrov, med katerimi je tudi sovjetski zastopnik. Obenem pa so množice tudi skrajno obsojale informbirojevsko gonjo proti Jugoslaviji, ki jo je bilo čutiti

losti odprle pot hitlerizmu in uničevanju koroških Slovencev. Primožič je govoril tudi o sodelovanju koroških Slovencev v pretekli vojni in je poudaril, da so bili koroški Slovenci edina sila na ozemlju tretjega rajha, ki je pod vodstvom KPJ vodila borbo proti nacizmu z upanjem, da bo Slovenska Koroška priključena Jugoslaviji, kar jim je jamčila atlantska kartica. Zaključil je svoje besede z mislijo, da ne bodo jugoslovanski narodi nikoli mogli pristati na sedanje sklepe zunanjih ministrov. Kajti krvi in pravičnega vojnega napora jugoslovanskih ljudstev ni mogoče prodati za nobeno ceno.

Navzoči so z dolgotrajnim vzklikanjem in ploskanjem sprejeli resolucijo, ki obsoja sklepe sveta zunanjih ministrov glede Slovenske Koroške in izraža solidarnost s poročilom, ki ga je objavilo jugoslovansko zunanje ministrstvo.

Po zborovanju je sledila manifestacija solidarnosti s pravično borbo koroških Slovencev.

Bolgarski delavci beže v FLRJ

Bolgarski tisk je javil, da so iz Bolgarije zbežali v Jugoslavijo razni reacionarji in kapitalistični elementi. Na to je Jugoslavija odgovorila, da je zbežalo v Jugoslavijo po resoluciji IU pa do 15. maja preko 8000 Bolgarov. Izmed bolgarskih beguncev je 36 odst. delavcev, 27 odstotkov kmetov, državnih nameščencev in dijakov 32 odst., a ostalih 7 odstotkov, 27 odst. je članov Bolgarske delavske partije (komunistov), kar pričajo njihovi dokumenti.

Vsi ti begunci so izjavili, da so pribežali v Jugoslavijo, ker se ne strinjajo s protijugoslovansko politiko in s podrejenim položajem, v katerem se nahaja Bolgarija v odnosu z drugimi demokratičnimi državami.

59 odstotkov beguncev pa je politično neaktivnih ljudi, ki so prišli v Jugoslavijo, ker vedo, da bodo v FLRJ gotovo dobili delo, medtem ko so bili v svoji domovini brez posla.

MESEC GOZDARSTVA

Nova delovna zmaga Jugoslavije

„Naši gozdovi so naše bogastvo“ — so pogosto govorili partizani, kadar so se pogovarjali o bodočnosti v svobodni domovini. S ponosom so ugotavljali, da so oni tisti, ki čuvajo to bogastvo pred grabežljivimi kremplji nasitnega okupatorja; partizani so bili gospodarji gozdov in njihovega zaklada.

Julija 1949. leta, štiri leta po osvoboditvi in v tretjem letu petletke so slovenski gozdovi spet oživel, le da so prostovoljne vojaške, zamenjale prostovoljne delovne brigade; namesto pušk in mitraljezov pojejo sekire in žage, namesto brnenja fašističnih tankov odmeva po gozdnih cestah brnenje

more jih zmotiti prišepetavanje ne z leve, ne z desne plati.

Polletni plan sečnje in izdelave lesa je bil izpolnjen šest dni pred določenim rokom. Prostovoljne brigade so posekale velike množine lesa in same izpolnile 39,5 % celotnega plana. V veliki večini so s svojimi pridnimi rokami in velikim delovnim poletom visoko presegle delovne norme. Najboljšim brigadam so bile podeljene v teku dela prehodne zastavice Izvršnega odbora OF, najboljše med najboljšimi pa so bile proglašene za „udarne“.

Poleg izpolnjenega plana pa imajo brigade še posebno veliko zaslugo. V gozdarstvo so uvedle nov način brigadni način dela, ki pomeni prelom s starim, individualnim načinom dela, ki je manj učinkovito in bolj naporno. Sistem osebne in kolektivne odgovornosti, sistem razdelitve dela po možnostih, bo odslej edini način gozdarskega dela in stalni gozdni delavec ga že sprejemajo za svojega. S tem je prodrli socialistični način dela tudi v gozdarstvo, kjer je pokazal svoje prednosti, kakor v industriji in kmetijstvu.

Vsaj delavno ljudstvo je spremljalo brigade pri njihovem delu, razne poklicne in diletantске umetniške skupine pa so se jim oddolžile na ta način,

Gozdna FDB na delu

kamionov, naloženih s težkimi hlodi. Prostovoljne gozdne brigade nosijo imena slavnih padlih in živčih borcev iz Narodnoosvobodilne borbe; tako tudi na zunanji pokažejo, da nadaljujejo njihovo delo, da se bora za socialistično-domovino — na fronti dela.

Vsak dan prinašajo časopisi poročila s te mogočne fronte dela, ki je vsepovsod, kjer so gozdovi: na Kočevskem Rogu, na Pohorju, na Pokljuki. V Ljudski republiki Sloveniji je delalo do sedaj okrog 200 brigad, to je preko 18.000 prostovoljnih delavcev. Odkod so se vzeli vsi ti ljudje? Ljudska fronta je mogočna, enotna in trdna organizacija; iz nje so izšle te množice delovnih ljudi. Ljudska fronta je dala razpoložljivo delovno silo, ki ni najnujnejše zaposlena na ostalih delovnih mestih. Delavec, kmet, obrtnik, intelektualec, vsi so se složno zbrali k delu — kot nekdanj k borbi. Vsi vedo: če bomo o pravem času pripravili les za izvoz, več potrebnih strojev bomo imeli, stroji pa pomenijo za nas traktorje, avtomobile, čevlje, obleko, skratka lepše in boljše življenje; partizani so imeli prav! Za člane Ljudske fronte je to preprost in enostaven račun kakor enkrat ena in ne

Na žagi Marof pod Snežnikom

da so jih obiskovale in jim prirejale pevske koncerte, igre gledališke in razne druge predstave in jim nudile kulturno razvedrilo.

Za konec še tole. Nekateri zaviralci delovnega poleta izven meja Jugoslavije so zlonamerno zatrjevali, da bo Ljudska oblast v Jugoslaviji iztrebila in uničila gozdove s tako obsežnim izsekavanjem. Njim je poleg jugoslovanskih voditeljev najlepše odgovoril bohinjski kmet, ko je dejal, da pomenijo te akcije žele „pobiranje obrsti gozdnega kapitala“. Kapital je ostal nedotaknjen.

VSA TRGOVINA V JUGOSLAVIJI v državnih in združnih rokah

Na očitke informacijskega urada, da v Jugoslaviji raste kapitalizem, da se po vaseh širijo kulaški elementi in podobno, najbolje odgovarjajo številne zadruge, ki se organizirajo dan na dan, najbolje odgovarjajo številke, ki jasno in prepričljivo dokazujejo ravno nasprotno, kot to trdijo države okrog Informacijskega urada.

Poglejmo si n. pr. Madžarsko. 25 % veletrgovine je še vedno v privatnih rokah, 80 % trgovine na drobno imajo tudi privatniki v svojih rokah.

Tudi na Poljskem zajema privatni sektor 84 % trgovskega prometa na drobno ter 4 % veletrgovine. Od 154 tisoč trgovskih podjetij odpade 120 tisoč trgovin na privatni sektor.

To sta dva primera trgovine v državah, ki napadajo Jugoslavijo, češ, da podpira kapitalistične elemente in jim

nudi ugodne pogoje za ponovni razvoj.

Karakteristika jugoslovanske trgovine pa je postopno likvidiranje privatnega sektorja. Ob koncu leta 1948 je državni sektor imel v svojih rokah 42 odstotkov vse trgovine, 46 odstotkov združni sektor, a privatni sektor vsega skupaj 14 odstotkov, medtem ko zajema blagovni promet državni sektor 53,1 odstotka, združni 36,6 odstotka, a privatni 1,1 odstotka celotnega blagovnega prometa Jugoslavije.

Vsi ti podatki govore, da vodi Jugoslavija pravilno politiko socialistične države, po kateri je kapitalistični duh že popolnoma izginil iz gospodarstva. e bi bili „kritiki“ okrog resolucije IU objektivni, bi Jugoslaviji ne mogli očitati stvari, ki jih ni. Toda nekaj ljudi v ZSSR in državah ljudskih demokracij si je vteplo v glavo, da prepričajo graditev socializma v FLRJ, pa

Jugoslovanski narodi si z delom in na podlagi socializma ustvarjajo boljšo bodočnost

HIDROCENTRALA VLAŠENICA V BOSNI JE PRVA, ZGRAJENA V CELOTI — IZ DOMAČEGA MATERJALA

V čast V. kongresu KPJ ter v okvirju prazne dneva ustanka v Bosni in Heregovini je bila dne 24. julija spuščena v pogon Hidrocentrala na reki Studen Jadar blizu Vlasenice, katera je izdelana od prvega do zadnega kosa iz domačega materjala. Od inženirja do zadnjega težaka, so bili vsi izključno samo domači delavci. Več strojev je bilo za to hidrocentralo naročenih v Madžarski, katera jih pa ni izročila in radi tega so se graditelji odločili da bodo zaprosili domače tovarne za pomoč, katera jim seveda ni bila odročena. Tako so bile turbine za električno izdelane v tovarni „Litostroj“ pri Ljubljani, katerih montažo je vodil naš rojak Anton Fajdiga, ki pripada isti tovarni, katera izdeluje že veliko število raznih strojev. Že nekoliko dni pred otvoritvijo elektrarne so bile turbine preskušane, pa so dokazale, da so napravljene, kakor vsake uvožne iz tujih dežel, ker so delale popolnoma brezhibno, za kar je prav posebno treba pohvaliti „Litostroj“. Generator je delo tvornice „Rade Končar“, ki je treba tudi priznati, da je tehnično dovršeno napravljen, ker je dobro prestal poskusni čas. Vse cevi pa je izdelala železarna v Varešu, katerih dolžina je okoli tisoč metrov z 700 mm. premera. Voda, ki bo tekla

skozi te cevi bo dala 17 atmosfer pritiska.

Čprav ta elektrarna ne spada v vrsto črt velikanskih elektroenergičnih postojank, kot so na primer: Jablanica, Rama, Vlasina, Zvornik, Mavrovo, Veliki Kostolac, Zrnovci, Mušovića, Srećevica in Moste, katera bo imela 53 metrov visok jez in bo zato največja vrste v Jugoslaviji, je vendar jasno dokaz, kako so se naši narodi odločili delati z lastnimi močmi in z lastnimi sredstvi da bodo petletni plan dokončali z uspehom, pa čeprav so jim prijatelji odpovedali pomoč. To je samo en uspeh jugoslovanskih delavnih mas, katere se zavedajo, da je blagostanje njih, kako tudi njih potomcev odvisno od delavnega poleta posameznika, kakor tudi skupnosti, ki si ustvarja novo življenje na podlagi marksističnega, leninističnega socializma.

Ob tej priliki je imel govor minister Nikola Petrovič, kateri je med drugim rekel: — Leto dni izkušnje objavljene resolucije Informbiroja je pokazalo, da ni sile, ki bi nas motila pri izgradnji socializma. Ob enem je pokazalo vso škodo te resolucije napravljeno mednarodnemu delavstvu in demokratsko-socialističnemu pokretu.

Govorili so tudi razni drugi zaslužni delavci, nato pa je bilo ljudsko rajanje do pozne nočne ure.

PO CELI JUGOSLAVIJI so zadnje

dni meseca julija praznovali osemletnico od kar so se postavili proti okupatorju in njegovim podrepanikom, domačim izdajcem in pobegnili v gozd, ne vedoč kaj jih čaka jutri. Le eno je bilo tem borecem jasno: če ostanemo doma bomo počasi umirali, če pa gremo v gore, bomo mogoče kaj koristili svojemu ljudstvu. Težav, nevarnosti, lakote, bolezni in nešteto drugih težkoč so imeli, a v njihovih srcih ni bilo mesta za strah. V veri, da morajo zmagati so vse to prenašali. In vse to trpljenje tudi ni bilo zastoj. Zmagali so. Danes se veselo te svoje vstaje proti mrkemu nasilnežu, ker zmagali je in oni so gospodarji na svoji lastni zemlji. Na teh praznavah so ta dan vsi govorniki spominjali, da borba ni še končana, kajti začela se je gospodarska borba, katera pa jih ni dobila nepripravljenih, zato mora tudi ta biti dobljena. In dobljena bo, zato ker so na vodstvu, v tovarnah, na polju in povsod delavci prežeti domovinske ljubezni, za katero so pripravljene vse žrtvovati.

Čprav bi pri tem pregazili vse ljudske principe, vse kar je sveto delavskemu gibanju — pravico in resnico. Vse to delajo zato, da bi dokazali pravilnost resolucije IU ter pred vsem proletariatom jemljejo nase odgovornost, ker so ga varali, ker so napadli državo, ki gradi socializem, ki krepko brani mir v svetu, ki je prelila toliko krvi za zmago nad fašizmom.

In namesto, da bi države, ki se ponajajo s svojo demokratičnostjo, pomagale Jugoslaviji pri njeni graditvi socializma, komaj čakajo, da se kje pojavi kakšen zastoj ter da to potem izkoristijo v svoje klevetniške namene. S tem te države prav gotovo rušijo moč delavskega razreda v svetu in zavirajo razvoj socializma. Jugoslovanski narodi pa zaradi tega ne bodo odstopili od svoje borbe, temveč kljub vsemu dosegli zmago.

L. T.

MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

je bil prve dni t. m. podpisan nov trgovinski sporazum, s katerim bo vsa ta za izmenjavo blaga znašala 54.000 milijonov lir (90.000.000 dolarjev). Podpisom te pogodbe se je tudi Jugoslavija obvezala nadaljevati najbolj politične odnose z Italijo.

Italija je pred meseci prekinila trgovinska pogajanja vsled tega, ker je Jugoslavija v jugoslovanski coni STO veljavila dinar mesto jugolire. Podpisana nova trgovinska pogodba je mnogo bolj obširna kakor je bila že prejšnja.

ŽETEV V SLOVENIJI je, kar se tiče belih žitaric, to je pšenice, rži in ječmena, jako dobro obrodila in računajo, da je za okoli 30% boljša kot lanska. Poročila tudi pravijo, da je letošnje brnelo veliko več traktorjev, katerih so nekateri še na parni pogon. Primanjujejo pa vreče a vendar je vse pripravljeno, da se žito ne pokvari.

KO SE JE MARŠAL TITO pretekli mesec mudil v Puli je sprejel v avdienco predstavnike delovnega ljudstva Partije, Masovnih Organizacij in mestne Oblasti, s katerimi se je razgovarjal o potrebah istrskega ljudstva ter jim obljubil, da jih vlada ne bo pozabila. Ob tej priliki so mu izročili lepšno miniaturo jadrnice izklesane iz istrskega mramorja, dar ladjedelniških delavcev ter čipkasto stolico, dar žena iz Reške Oblasti.

PAPEŽEVO BULO, vsled katere so izobčeni iz cerkve vsi komunisti in simpatizanti komunističnih ideologij, so tudi v Jugoslaviji komentirali. Berogradska „Borba“ napada Vatikan, da s takim početjem upostavlja pravno srednjeveške metode in obenem zatrjuje, da KP Jugoslavije ne bo popolnoma nič prizadeta s papeževimi bulami.

KMETJE-ZADRUŽNIKI imajo tudi pravico do letnega dopusta. Prvi počitniški dom za združnike je postavljen v Poreču ob zapadni istrski obali. Najboljših združnikov je že prišlo v svoj počitniški dom.

PO SVETU

V ZDRUŽENIH ameriških državah, kjer imajo toliko denarja, da ga v...
je podpisal z Rusijo trgovsko pogodbo. Obe stranki so se tega dogodka...

IZ PARIZA poročajo, dasta zdravnik J. Sobieski in M. Bardach ispolnila sirup za pomlajenje in da se bo v kratkem ta že prodajal v vseh lekarnah. Svoje raziskovanje sta postavila na podlagi razprav in ugotovitev ruskih učenjakov Metchnikoff in Beredka, katera sta že nekaj let nazaj prišla do zaključka, da se lahko človeška mladost podaljša, kakor tudi življenje ter sta izumila omenjeni sirup, ki pa se ni mogel uveljaviti, ker je bila njegova izdelava predraga. Sedaj bosta pa tudi onadva dobila svoje zadoščenje, ker so jim omenjeni (sodeč po priimkih tudi Rusi) pomagali k eneni izdelavi, kar bo brezdvomno človeštvu v veliko korist.

ČEHOSLOVAŠKA in Argentina sta podaljšali obstoječo trgovsko pogodbo leta 1951., katera predvideva povečanje uvoza in izvoza v obe strani. Češkoslovaška bo uvažala razna koža, volno, meso, suho sadje, itd. a izvažala bo razne stroje, tkanine, material za železnice, motorje, razno precizno orodje in drugo.

ROMARJI, kateri so šli na enodnevno romanje v mesto Indora (Indija) so zašli na reki Nardaba na vrtnice, ki so bili tako močni, da so ladvice tako obrnili, da so z njih ppadali vsi potniki in mornarji. Računajo, da je na ta način izginilo v valovih 150 oseb.

ŠPANIJA se na vse načine trudi, da bi dobila kako pomoč od zunaj za vzdrževanje Francovega režima. Tudi bi rada prišla v takozvanj Atlantski pakt, pa ji do sedaj ni bilo ne eno ne drugo mogoče. Kljub temu pa se Franco le drži in ne sliši glas španskega ljudstva, katero pravi, da je že dovolj časa na vladi. Seveda jih ne sliši, ker dolarji in njih žvenket "vzdržujejo" njegovo pozornost v drugo smer.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

NA KOROŠKEM SO USTANOVILI "NACIONALNO ZVEZO KOROŠKIH SLOVENCEV", ki je podružnica "Slovenske demokratske zveze" v Trstu ter je, jasno, kakor ta, navadna agentura imperialistov in kot taka čisto protiljudska organizacija.

V IDRIJSKE RUDNIKU živega srebra je rudar MARTIN PIRC iznašel nov način odkopavanja rude. Ko so to novost pregledali rudniški tehniki so sklicali vse rudarje skupaj in jim razložili, da na ta nov način lahko vsak rudar izkoplje za 50% več rude, kar so vsi rudarji z veseljem sprejeli, a Martin Pirc je bil za iznajdbo odlikovan.

IZRAELSKI POSLANIK v Jugoslaviji Moše Isaji je položil dne 27. julija t. l. venca na grob neznanega vojaka na Avali. Polaganju venca so prisostvovali vsi uradniki Poslaništva, kakor tudi zasotniki jgoslovanskega zunanjega ministrstva.

MANDŽURIJA, to je po komunističnih četah osvobojeno kitajsko ozemlje,

je podpisal z Rusijo trgovsko pogodbo. Obe stranki so se tega dogodka jako razveselile, ker bo onema velikima narodoma ljudi v resnici doprinesel velike koristi. Severna Amerika se je zaradi tega silno razjezila in je moral Čangkajšek begati naokoli, da bi to preprečil, pa je menda že prestar in tudi ni upanja na noben uspeh.

Filipinski predsednik, pri katerem je bil zadnje čase v gostih poražen kitajski general Čangkajšek in ga prošil pomoči proti svojim lastnim bratom, se je prve dni tega meseca napotil v Washington, kjer namerava urediti tako, da bo kitajskemu ubežnemu kralju pomagal in pri tem tudi sam zaslužil nekaj, tako evenketajočih dolarjev.

V AVSTRALIJI že več dni traja stavka rudniških delavcev, katerim se je zadnje dni pridružil še ostalo delavstvo in zahteva izboljšanje svojega gmotnega položaja. Vlada, katera noče ugoditi rudarjem, je poslala v rudnike vojaštvo, ki pa s takim postopanjem seveda ni rešitev. Anglija je začela propadati s svojimi kolonijami, od katerih je bila prva Kanada, ki se je že skoraj osvobodila. Sedaj pa, ko vidi avstralsko delavstvo v zmedah Anglije nekaj zarje, se je tudi začelo gibati in je veliko upanja, da bo, če ne ravno sedaj, pa v doglednem času, rešilo svoje domovino nadležnega tujca.

Francoski maršal Petain, ki je imel čast leta 1918 podpisati zmago nad Nemčijo in leta 1941 podpisal kapitulacijo Francije pod Hitlerjem ter potem, ko je načeloval vladi v Vichy tudi sodeloval z okupatorjem, ga je francoski narod obsodil kot izdajaleca na dosmrtno ječo. Nahaja se v zaporu in je zadnje dni težko obolel. V slednje gove visoke starosti, ki štaja namreč 93 let, bi ga njegovi pristaši radi spravili na svobodo. Francoski narod pa menda ne odpušča rad svojim poturicam.

BUDISTINI duhovnik iz Tampa je zanutil svoje ovčice in svojo cerkev ter pobegnil s 15 letnim dekletom daleč v tuja kraja in se tam z njo poročil. Kljub razdalji pa jih je oče dekleta našel, ko sta opravljala svojo službo: on kot duhovnik, ona pa kot organist. Ker ni bil zadovoljen s takim zetom, je oba ustrelil.

Na ATOMSKO BOMBO so se spomnili ob štiriletnici velikanske nesreče, ki je zadela mesto Hiroshima na Japonskem, ko je umrlo kakih 50.000 ljudi. Ob obletnici so z velikimi shodi opozorili cel svet, kaj ga čaka, ako se to strašno razdiralno orožje začne uporabljati. Rusija, katera je tudi svojo atomsko bombo preiskusila zadnje dni, se zelo trudi, da bi bila uporaba atomske bombe prepovedana, pa menda ne bo tega dosegla, ker so njeni izumitelji ravno nasprotnega mnenja in bi isto najraje poskusili najprej nad njimi.

STRAŠNA NESREČA JE DOLETELA PREBILVALCE REPUBLIKE EKVADOR v nedeljo dne 7. avgusta, ko je potres popolnoma uničil kakih 20 večjih trgov in vasi, med katerimi so največ trpela mesta Pelileo, Pillaro, Patate in Ambato, ki so skoraj popolnoma porušene. Število mrtvih se čeni krog 6000, a tudi število ranjenih je ogromno in nad pol milijona ljudi je ostalo brez strehe.

Skoraj iz vseh južno-ameriških republik je dospela pomoč, bodisi v blagu, zdravilih in drugih nujnih potrebsčinah. Iz Argentine se je tudi že odposlalo pomoč in sicer je to usmijeno delo napravila institucija Fundación Ayuda Social María Eva Duarte de Perón. Po vseh državah so se tudi že ustanovili odbori, kateri bodo nabirali proste prispevke za pomoč bratskemu narodu, katerega je zadela tako strašna tragedija.

PRIMORSKE VESTI

Z DELOVANJEM PROSVETNIH DRUSTEV MORAMO BITI ZADOLJNI

Kljub težkim pogojem, v katerih poteka naše ljudsko prosvetno delo na Goriškem pod Italijo, moramo vendar reči, da je bilo delovanje naših prosvetnih društev doslej zadovoljivo, uspešno in priznanja vredno. V njihovem okviru je bilo uprizarjenih 17 krstnih odrskih del uglednih in slavnih pisateljev, ki so naše ljudske, delovne množice razvedrile ter jih ogrele za naša izobraževalna prizadevanja. Vse predstave, ki so bile na dostojni višini, privabile na tisoče in tisoče ljudi. Dvorane so bile prenapolnjene, razpoloženje ljudstva odlično.

Omeniti moramo predvsem predstavo "Miklova Zala" v Standrežu, ki je bila večkrat uprizarjena in si jo je ogledalo na tisoče gledalcev. Čudimo se le, da ni našlo to delovanje nobenega priznanja pri tistem slovenskem listu v Gorici, ki je sicer prepoln besedičenja o potrebi ljudsko prosvetnega dela.

NOV VAL PRITISKA NA SLOVENSKE STARŠE

Kakor na povelje so pričeli šovinistični, reakcionarni listi v Trstu bruhati ogenj in žvenlo na naše slovenske šole ki smo se jih morali pribojiti od 1915 dalje vsako nosebel. In tudi za vsakega učitelja posebej smo se morali boriti. Za te šole se nimamo nikomur zadrževati, ker imamo pravico do njih. Da še več bi nam ne našlo, pa se bo treba še boriti. Odklanjamo tudi mnenje ljudi, ki se zavzema za enotno vodstvo šolstva na našem ozemlju, ker dobro vemo, kaj pomeni takšna reč, če se spomnimo "šolnikov", ki naj bi to šolstvo vodili. Po drugi strani pa tudi vemo, kako je z zlaganim socialpatriotskim, internacijskim, vidljivevsko mesto, ki bi rad čim bolj skrajšal in olajšal pot iz Trsta v Italijo.

Za to se naši redni borci niso borili. Slovenci se ne bomo pulili za sramoto miloščini. Svojo pravico težimo in nobena zljuba nas ne bo močla premotiti ali odvrtiti s te naše poti, na kateri pojdejo vsi zavedni slovenski delovni ljudje, ki še ni v njih ugasil ponosni plamen narodne osvobodilne borbe.

Nova ofenziva proti slovenskemu šolstvu razkrnkava val zobetnega pritiska na slovenske starše, ki na dobro noznalo te fašistične metode in ki ne bodo nikdar vpisali svojih otrok v italijanske šole.

NOVA GORICA, ŽARIŠČE DELA IN USPEHOV

Goriške rojake, ki vas je usoda zanesla čez veliko "lužo" v novi svet, se boste gotovo zanimali za novice o tem, kako je z Novo Gorico, ki raste in se dviga pod svobodnim soncem nove Jugoslavije.

Nova Gorica postala važno žarišče gradnje in uspehov. Sem prihajajo nove delovne skupine mladine, ki je s pesmijo na ustnih zavihala svoje rokave. Za stalne delavce so zgradili že lani blizu mestnega parka delavsko naselje, kjer je prostora za 1.000 delavcev. Tukaj je tudi dvorana za kulturne prireditve, delavska restavracija itd. V bližini so si delavci uredili ekonomijo, kjer bodo lahko pridela povrtnino za svojo restavracijo.

Uspehe pa vidimo tudi v prosvetnem pogledu. To velja med drugim predvsem za naše šolstvo, za našo gimnazijo v Šerpetru pri Gorici, ki je zaključila svoje

drugo šolsko leto v novi Jugoslaviji. Pokazalo se je, da se učni uspehi stalno zboljšujejo. Povprečni uspeh se je letos vzpel na 76%. Med šolskim letom so priredili gimnazijski mladinci in mladinke več šolskih proslav, ki so nas prepričale, da je naša mladina nadarjena, sposobna in požrtvovalna. V novem šolskem letu bo na goriški gimnaziji in v prvem letniku učiteljsišča 1.005 dijakov. Stalni dotok mladine v srednje šole priča o ljubezni mladine do znanja ter izobrazbe.

POKAZALI SO SVOJE PRAVO LICE

Sedaj, ko so volitve mimo, je tržaška reakcija pokazala svoje pravo lice, ki nam kaže, da ni druga svetovna vojna s popolnim porazom fašizma niti najmanj spametovala te pokvarjene gospode. Kar se je svoj čas zgodilo v goriškem občinskem svetu, se je sedaj ponovilo v tržaškem, ko se je novo izvoljeni občinski svet sestal k svoji prvi seji. Ko je pričel predstavnik Slovansko-italijanske ljudske fronte dr. Dekleva svoj govor v slovenščini, ki je po statutu za Svobodno tržaško ozemlje enakopraven uradni jezik, in spregovoril komaj sedem besed, so zagnali takšen vik in krik, da ni mogel govornik nadaljevati svojih izvajanj.

Tako smo torej tudi v Trstu doživeli žalostni goriški primer, ki pa bi se ne mogel nikdar ponoviti, če bi bilo gibanje tržaških demokratičnih množic enotno in če bi te enotnosti ne razbijala vidaljevška frakcija, ki daje potuho tržaškim šovinističnim izbrahom. Niti zastopnik "edine slovenske narodne liste" dr. Agneletto, niti Vidaljevi "zaščitniki slovenske kulture" niso smatrali za potrebno, da bi spregovorili v slovenščini. Značilno je, da ni v dvanaštčlanskem občinskem odboru nobenega Slovenca in nobenega pripadnika gibanja za neodvisnost Trsta ter da je občinski svet na svoji seji sklenil z 39 proti 20 glasovom, da se glede na vprašanje dvojezičnosti pri svojem delu smatra za pristojnega, da bi o tem odločal.

S tem je reakcionarna večina v tržaškem občinskem svetu razkrila svoje pravo, šovinistično lice in je že ob svojem prvem snitju surovo poteptala določila Statuta Svobodnega tržaškega ozemlja. Tržaške delovne množice bodo pozorno spremljale nadaljnje dogodke ter se bočno še trdneje oklenile protirevizionističnega programa, ki ga je zapisala na svoj prapor Ljudske fronta.

(Nadaljuje na str. 5)

Juan Sopic e hijo
Hormigon armado
Cnel. Dominguez 244 T. E. 652-0244
Villa Madero

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 T. E. 67-6250
Buenos Aires

PRODAJALNA - TOBAKARNA
Prodaja raznih časopisov, revij,
slasčice ter raznovrstnega moškega
in ženskega perila
VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Belró 8709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Zagrebski velesejm

bo predstavljaj pregled industrije in kmetijske moči Nove Jugoslavije ter pokazal visoko kvaliteto proizvodnje in proizvodov jugoslovanskih narodov, ki v naporni borbi za izvršitev Petletke ustvarjajo pogoje za nagel ekonomski razvoj svoje zemlje.

Velesejem se bo vršil od 17. septembra do 2. oktobra 1949. Vse potrebne informacije o Zagrebskem velesejmu se dobijo pri Trgovinskem poslanstvu FNRJ v Buenos Airesu, Av. de Mayo 1370-III, tel. 37-4551 in 37-8726

SLOVENSKI GLAS

LEANDRO L. ALEM 14 — T. E. 34 - 1322

HORARIO de 10—12 horas

Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.

Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larcañaga 2235.

Buenos Aires, 13 de Agosto de 1949

No. 33

Naša edinost in naš ponos je naša največja moč.

Mnogo let je bila naša naselbina razkosana na več krajev in vladalo je med nami nesporazumevanje. Prišla je druga svetovna vojna, katera je marsikomu odprla oči in to je dalo povod, da se je tudi naša raztresena naselbina streznila, se končno sporazumela in združila.

Naša društva so zadnja leta skupno delovala, si bratsko pomagala in napredovala veliko bolj, kakor v prejšnjih časih. Saj je in bo vedno veljalo staro geslo: "V SLOGI JE MOČ!" Danes vse boljše to razumevamo in radi tega še bolj utrjujemo našo edinost, posebno v teh časih, ko je naše društveno življenje prepovedano s tem, da so naša društva razpuščena. Prepričani pa smo, da še nikoli ni bila naša naselbina tako skupna kot je danes. Zvesti člani naših društev mirno pričakujejo dneva, ko se ponovno odprejo naša društvena vrata, da ponovno zasedejo svoja mesta in nadaljujejo začrtano delo. Noben strah in tudi grožnje ne more in ne sme omajati naše skupnosti.

Naši sovražniki vse to vidijo in skušajo na vsak način zrušiti edinost naših starih izseljencev. Njihovo vpljnost se hoče izkoristiti, vabi se jih na vse strani, kjer se jim obljublja "boljša mesta" in razne druge ugodnosti. Ne dajo pa se prevarati, kajti zavedajo se, da v nasprotnem taboru gospodarijo oni, ki nimajo nič skupnega z našim prejšnjim delovanjem. Vsem nam je dobro znano, da ti novi in tudi nekateri stari poznani gospodje delajo za neke gotove cilje, kateri so pa našim starim naseljencem dobro poznani. Prevarati se ne dajo, ker znajo, da s politiko in drugimi podobnimi manevri, ti ljudje speljavajo vodo na svoj mlin, a ljudstvo in njihove potrebe so jim deveta briga. Vsi se dobro spominjamo kdo so bili ustanovitelji naših društev, ki so potem te zvesto vodili in žrtvovali vse, kar more pošten izseljenec žrtvovati, čeprav za ves njihovo trud so prejeli kot plačilo le majhno priznanje. Nič čudnega ni torej, ako naši sorožniki nimajo med nami uspeha. In čeprav se danes ne moremo več shajati, nimamo prepotrebni sestankov in razgovorov, lahko potrdimo, da je naše članstvo in občinstvo ostalo trdno na tisti poti, ki si jo je samo začrtalo v naših organizacijah.

To je naš ponos, kateri nam je edino ostal v teh težkih časih in katerega si SLOVENSKI GLAS prisvaja s popolno pravico. In čemu bi si ga ne smel prisvojiti, saj so ga pisali naši najboljši člani in bil je vedno glasnik in voditelj naše naselbine. Bil je resničen glas vsega našega delovanja in življenja, ker je izhajal iz življenja samega. Žalibog, da tudi danes ni več tako, število sodelavcev je ob odhodu naših članov v domovino pričelo pešati, nastale so potem še znane razmere in tako je danes pri listu res malo sodelavcev. Vstrajni in zvesti delavci so pa prepričani, da je nemogoče v danih slučajih zahtevati več sodelovanja, zato pa kot dobri tolmači našega članstva, govorimo v njihovem imenu. Še bolj prepričevalno in vstrajno bi po govorili danes voditelji naših društev, ko bi jim bilo to dovoljeno. Jasno in odkrito bi obrazložili in potrdili, da smo podpisali naše edinostv leta 1947. v prostorih GPDS prav zato, da bo naša naselbina napredovala po poti samoizobrazbe, po poti bratstva in edinstva, za pomoč naši porušeni domovini in za dobre prijateljske odnose z vsemi demokratičnimi narodi. To izjavo, ki je bila podpisana v imenu članstva naših društev se hrani kot zaklad in brani pred vsemi napadi.

Prej ali slej se bodo tudi razmere spremenile in tedaj čakajo ne samo voditelje, ampak vsakega posameznika velike dolžnosti. Predvsem moramo biti v nadalje tudi oprezni, kajti čim se bo odprlo le eno izmed naših društev, se bodo brezdvomno vrgli na delo taki ljudje, katerih namen je, da razbijejo naše edinost. Zato ob tem dogodku bo treba paziti, kajti naše navdušeno članstvo včasih ne spregleda, kaj se z njim dogaja. Skupno in sporazumno moramo pričeti naše delo, ohraniti tudi v bodoče naše edinost, kajti največja nesreča bi bila, da bi se pričeli cepiti. Dokler smo skupni bomo imeli moč in nas nobeden ne bo mogel poteptati, ako se pa cepimo, nas takoj spravijo v malho in tedaj bo konec naših sanj, da bi enkrat svobodno delovali v naših društvih.

Na našo staro naselbino tudi preži mnogo sovražnikov, več kot bi si kak površen opazovalec mislil. Naše članstvo je po dolgoletnem trudu postalo tudi gospodarsko tako močno, da se marsikomu cedijo sline in predstavlja si, da bi se v takih vodah lahko ribarilo. Drugi spet vidijo v naši mladini velikega nadebudneža, kateri bi bil za njihove namene velikega pomena, tretji pa vidijo v izkušenih starih naseljencih svojega rešitelja in radi vsega tega so se vsi ti vrgli z vsemi silami nad nas in nas hočejo za vsako ceno imeti. Vse to in še drugi zakulisni nameni je odprlo našim starim naseljencem zarjo spoznanja in sklenili so, da ostanejo zvesti svojim načelom, namreč našim društvom, našemu glasilu in naši domovini. Nihče jih od svojih sklepov ne more odvrniti, kajti zavedajo se, da bi z nasprotnim delom kršili dano besedo, škodovali sebi in zato bodo branili svoj ponos in se ne bodo vdajali besedam naših sovražnikov. Vsi bomo tudi v bodoče nastopali skupno kot en sam mož za našo skupnost, edinost in bratstvo v naši naselbini.

Naprej torej po poti edinstva in sloge do končne zmage.

ARGENTINSKE VESTI

PRVI KONGRES PERONISTIČNE STRANKE, katerega se je udeležilo okrog 7.000 zastopnikov iz mesta in notranjosti, se je zaključil prve dni t. m. Ob otvoritvi kongresa je imel obširen govor predsednik general Perón, voditelj peronističnega gibanja, ki se je po večini nanašal na organizacijsko delovanje peronistične stranke preteklosti in v prihodnosti. V resolucijah, katere je kongres odobril stoji tudi, da se bo ponovno volilo predsednika Perona tudi za prihodnjo predsedniško dobo.

99-LETNICO SMRTI GENERALA JOSE DE SAN MARTIN in praznik **NEZNANEGA VOJAKA**, se bo 17. t. m. počastilo po vsej republiki z različnimi svečanostmi, ki se bodo vršile po odredbah Ministrstva za narodno obrambo.

ZA 1 MILIJON 500.000 PESOS je kaznovala vlada družbo Shell-Mex Argentina Limited, ker je ta kršila v trgovinskih poslih odloke glede izmenjave tujih deviz.

VLADNO ITALIJANSKO PRIJATELJSKO MISIJO, ki je dospela v Bs. Aires, je vlada sprejela kot častne goste in pripravilo se je tej misiji raznovrstne velike sprejeme. Misija je že odpotovala v sosednjo republiko Čile.

RAVNATELJSTVO UNIVERZE V CORDOBI je izdalo odredbo, da tuje stari nad 22 let ne morejo obiskovati univerze ter tudi vsi oni, ki se v bodoče vpišejo se morajo pod prisego obvezati, da diplomirani ne bodo vršili svojega poklica v republiki Argentini.

14.500 TONSKA ARGENTINSKA TOVORNO-POTNIŠKA LADJA 'PRESIDENTE PERON' je dovršila svoje prvo potovanje iz Southamptona v Angliji in dospela 6. t. m. v tukajšnje pri-

stanišče. Zgrajena je bila v tamošnji ladjedelnici Vicker Armstrong. To je ena največjih in najmodernejših argentinskih ladij, ki ima tudi ugodnosti za prevoz nekaj potnikov prvega razreda in je namenjena prometu med Londonom in Buenos Airesom.

POZNAN ITALJANSKI POTNIŠKI PARNIK "CONTE GRANDE" je prvič v povojni dobi došel v Buenos Aires. Med zadnjo svetovno vojno so tega uporabljali amerikanci v vojaške svrhe in ga potem ponovno izročili italijanski družbi. Nekoliko preurejen je sedaj upostavljen spet v promet za prevoz potnikov med Genovo in Bs. Airesom.

ZIDARJI IN TEŽAKI SO DNE 1. IN 2. T. M. STAVKALI, ker se jim noče ugoditi zahtevam za povišanje svojih mezd. Priznati je treba, da imajo ti stavbinski delavci sorazmerno z drugimi in po zadnjem sklenjenem sporazumu, zelo nizkotne plače.

VSI AUTOKOLEKTIVI zasebnih podjetij bodo 23. t. m. stavkali, ker v kljub raznim posredovanjem, se jim ne dovoli povišati vozne tarife.

PIERINO GAMBA, ki je pred časom zadivil Buenos Aires, ko je vodil sinfonične orkestralne zbornice, menda ni tdimi genij v Italiji. Sedaj je dospela sem tudi iz Italije 5 letna Gianello de Amreo, ki tudi namerava pokazati tukajšnji javnosti svoje zmožnosti. Vidi se, da dobrih propagandistov v Italiji ne manjka.

V ZADNJEM ASU je prišlo na dan, da so tovarne sladkice mešale v svoje izdelke ne le sladkor, ampak tudi take snovi, ki so bolj po nižjih cenah in zelo škodljive za zdravje potrošnikov. Zato so oblasti zaprele par takih tovarn, a njihovi voditelji bodo mogli odgli odgovarjati za svoja nečloveška dela.

PO NASELBINI

POGOVOR Z NAŠIMI ČITATELJI

(O. U. Prejeli smo in objavljamo sledeče pismo, katero priča, kako priljubljen in važen je naš list v sedanjih časih. Vemo, da je dosti takih, ki bi nam pisali v istem smislu, a se na žalost ne javijo, kar bi pa verjetno bilo našemu listu in celi naselbini v veliko korist. Torej ne odlašati.) Cenjeni tovariš urednik!

Kakor vam je znano, sem jaz eden najstarejših naročnikov našega priljubljenega SLOVENSKEGA GLASA, kateremu sem tudi po svojih močeh vedno pomagal. (Da, svoječasno veliko, saj je bilo celo uredništvo več časa v Močnikovi hiši. Op. ur.) Zato sem se nemalo začudil, ko sem spet zagledal SLOVENSKI GLAS, dočim so naša društva še vedno zaprta. Zaradi tega ne morem drugače, kot da vzamem pero v roke ter da vam napišem par vrstic v pozdrav in spodbudo. Ne zamerite torej, če ni moje pisanje dovršeno, ker me poznate, da sem navaden delavec ali upam, da boste moje besede znali sprejeti kot take, ker pridejo iz srca in napišem samo to, kar čutim.

Torej, ko smo se med prijatelji o tem pogovarjali, smo prišli do zaključka, da smo v jako zamotani situaciji. Naša društva, kjer smo se radi zbirali, nam ne dajo več svojih lepih prostorov; t. j. tistih krajev, kjer je vladala naša beseda, naša pesem, kjer so se naši otroci učili našega jezika in kjer smo dobili vedno svoje stare znance. Tam, kjer smo tako jasno in točno razmotrivali o pisanju SLOVENSKEGA GLASA in drugih rečeh. Vse to je sedaj zgodovina, kar nas posebno boli. Zato smo bili vsi enega samega mišljenja, da je "SLOVENSKI GLAS" sedaj edina vez, katera nas mora še držati skupaj. Le to nam je ostalo od našega velikega kulturnega in gospodarskega dela. Zato smo vsi

za to, da naš SLOVENSKI GLAS je in mora ostati naše edino glasilo, katero nas mora v teh dneh, za našo naselbino težkih časih, vezati, obveščati in hrabriti, ker rabili bomo tudi v bodoče veliko nasvetov in napotnic, katere nam mora dati le naš časopis, na katerega je naše življenje tako navezano.

Zaradi tega vas prosimo, tovariši pri uredništvu in upravi, le naprej! Učite nas in vodite nas po poti zbližanja in edinstva v naši naselbini, ker ravno to se je pokazalo sedaj, kot največja potreba med nami. Časi so resni, zato je treba tudi resno in neustrašljivo nadaljevati našo pot. Mi vam bomo pa pomagali.

Pozdravljam vas v imenu mnogih prijateljev

IVAN MOČNIK

Pismo je dospelo na naše uredništvo za Feliksa Loovišek, ki ga pošilja Klement Lovišček iz Sev. Amerike.

O kampanji za tiskovni sklad našega lista

Naši čitatelji se zavedajo pomena nove kampanje in so darovali za tiskovni sklad:

Po § 5.— Cerkvenik; po § 4.— Rusjan Rikard in po § 2.— Leban Ivan, Božič Ivan, Fabič Alojzij, Mislej Ivan, Uršil Aamalija, Samec Josip, Vuk Maks, Ivan Čotar, F. Radinja, J. Filipčič, Š. Šekonja, I. Pečenko, P. Špacapan, I. Orel, P. Zavrtnik, A. Hrovatin in L. Fabič.

Skupaj nabrano \$ 45.—

Vsem darovalcem najlepša hvala, ostali pa naj to posnemajo!

PRIMORSKE VESTI
OTROKOM SLOVENSKE BENEČIJE JE
SOLA PRAVA MUKA

Slovenski otroci v Slovenski Benečiji so prinesli domov slaba spričevala. Ponekod so letošnji učni uspehi celo porazni. Krivični bi bili, če bi zvrčali krivdo na šolsko deco. Vzrok temu pojavu je namreč v tem, ker so ostale šolske prilike na področju Slovenske Benečije iste, kakor so bile v času fašizma. Naši otroci ne razumejo učitelja, ki poučuje, le v italijanščini. Radi bi odgovorili v materinščini, pa rajši molčijo, ker se bojijo neizobne kazni. Učitelji domačini, ki so bili potujčeni na šempeterskem učiteljskem, pa ne morejo razumeti slovenščine in pomagati učencem, kadar bi si radi pomagali z domačo slovensko besedo. V takšnih prilikah so iznajdljivi in zavedni starši pričeli posiljati najbolj nadarjene otroke v goriške slovenske šole. Toda tudi ta izhod je postal za šoviniste kamen spotike, češ da se mladina v Gorici navzema komunističnih načel.

Slovenski starši iz Benečije terjajo rešitev tega vprašanja in bodo morali misliti na samopomoč, če se degasperijeva vlada ne bo zganila in zagotovila slovenskim otrokom pouk v materinščini v slovenskih šolah.

MED NAŠIM LJUDSTVOM

V GORICI je proslavil 18. julija svojo seremdesetletnico naš znani goriški hudec in glasbenik, ki je bil tudi gledatelj vedrih segavinih spisi. Napisal je 15 knjig humorističnih črtic. Kot pisatelj in novinar je storil mnogo dobrega in koristnega za naše goriško ljudstvo, ki spoštuje v slavljencu moža poštenjaka. Kot urednik "Soče" se vztrajno bori za naše pravice in svobodo.

V SOVODNJAH se je zbrala ogromna množica ljudi, ki so prihiteli iz vseh krajev Goriške in Slovenske Benečije gledat revijo slovenske športne mladine na preurejenem športnem igrišču. Tekmovat so prišli tudi Tržačani. Mladinski pokal si je priboril krožek iz Pevme, na drugem mestu pa so mladinci z Doberdoba.

V GORICI so umrli 78 letna upokojenka Milka Bruna, 82letni kmet Franc Markič, 70letna gospodinja Marija Vižintin, 52letna šivilja Marija Petrevič, 94letna gospodinja Franciška Košuta, 62letni Anton Kodermac in 79 letna upokojenka Marija Kumar.

V ŠT. MAVRU smo dočakali, da so pričeli napeljavati električni vod iz Pevme do šole v naši vasi.

V TRSTU je bilo 31. maja t. l. 273.749 pristojnih, vseh prebivalcev pa je 276.973.

V MILJAH, kjer so dobili vidaljevci pri volitvah večino, ni v občinskem odboru nobenega Slovenca, četudi so ravno Slovenci s svojimi glasovi pripomogli k sedanjemu stanju v občinskem svetu, kjer ni nihče spregovoril slovenske besede. S tem so vidaljevci najočitneje dokazali, koliko jim je do "zaščite" pravic slovenskega delovnega ljudstva.

V NEMAH v Slovenski Benečiji močno narašča brezposelnost. Nad 500 brezposelnih živi v stiski in potrebi. Preko reke Karnalke še nimamo mostu, ki je bil med vojno razdejan. Naše gospodarstvo je zaradi tega občutno prizadeto. Kdaj boste upoštevali želje prebivalstva, ki je v narodni osvobodilni borbi toliko trpelo in žrtvovalo?

V NABORJETU v prelepi Kanalski dolini si je mladina uredila športno igrišče. Pri otvoritveni tekmi je zmagala pontabeljska športna mladina.

V ŠEMPETRU ob Nadiži v Slovenski Benečiji je šovinistični učitelj Renzo Skrlak napadel v gostoljni 48letnega Eligija Venturinija, ker je skupno z vaščani bral brošuro s spomenico, ki jo je naslovlila Demokratična fronta Slovencev na rimsko vlado. Surovi prenapetež je udaril Venturinija v obraz in mu dejal, naj gre v Jugoslavijo, ker "v Benečiji ni Slovencev".

V TRSTU so umrli 70 letna Ivanka Krasna, 81letna Alojzija Trampuš, 78letna Marija Berbuč, 64letni trgovec in posestnik Karol Sosič z Občin, 74letna Marija Bekar, 74letna Francka Oreš, 86letni Ivan Brajnik, 57letna Francka Skupek-Gombač, 74letna Antonija Fogar, 44letna Marija Milič, 90letna Ivanka Bratuž, 47letni Julij Gostiša, 68letna Uršula Zobeč-žerjal, 20letni Zdravko Kocjančič, 71letni Josip Udovič, 26letna Jolanda Sindič, 77letna Irena Bernetič, 66letna Ana Markon in 45letni Karol Berne.

PO SLOVENSKI BENEČIJI krožijo v lepih avtomobilih goljufivi prodajalci tkanin in sukna, umljičevci pravijo, da so Američani in se pri tem spakujejo v italijanski izgovorjavi, da bi pri ljudeh vzbudili zaupanje. Pridrviijo v vas, zatrjujejo,

da nimajo denarja za bencin in ponujajo na prodaj blago iz "prave ameriške volne". ženske zbero ves denar, kar ga je pri hiši za priložnostni nakup sukna, ki pa se izkaže pri natančnem pregledu in jadrnem odvozu sleparjev kot blago najslabše vrste, ki se ne izplača zanj tvegati niti krojaških stroškov. Goljufi so na ta način osleparili že mnogo Slovencev.

Čuditi se je, kako da še niso varnostni organi polovili teh sumljivo številnih "Američanov", ki se poklicno preživljajo s

temi in podobnimi goljufijami in kupčijami. Močno sumimo, da so ti "Američani" nekje doma s — Sicilije ali Kalabrije.

V GORJANSKEM je praznoval zlato mašo kurat Karol Oblak, ki slušuje v tej znani kraški vasi že nad 40 let. Po rodu je iz Kopra, študiral pa je v Gorici. V Gorjanskem je kurat od leta 1906. Slavljence se je o! vsega početka priključil narodni osvobodilni borbi ter zavzema ugledno mesto v vrstah ljudske duhovščine, ki se z ljudstvom bori za lepšo bodočnost.

Pismo... Novice... Čudeži...

Iz Rihenberga pišejo: V nedeljo dne 24. julija smo imeli pevsko tekmo-koncert, katerega sta organizirala povratnika iz Argentine Rado LIČEN in Viktor SAKSIDA. Prišli so ljudje iz vseh krajev naše domovine in celo iz Beograda so nas prišli poslušati. Bilo je toliko ljudstva da smo se mogli zateči na senožet, ker ni trg zadostoval za vse. Samo na vstopnini smo nabrali preko 18.000 dinarjev. Kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Potem pa je bil ples, katerega je organizirala Obdelovalna zadruga. Veselje je trajalo celo noč in naše rujno vince je odprlo vsakemu grlo, da je bilo vsakovrstnega petja in veselja. Škoda, da niste bili Vi tukaj tovariši iz Argentine, da bi se povesečili z nami in popili kozarček našega.

(Op. ured. Od časa, ko je v svet zabobnela resolucija Informbiroja, so sovražniki naše domovine med izseljenci širili raznovrstne izmišljotine o naših povratnikih. Nismo pa o tem nikoli ničesar spregovorili, kajti čas je dokazal resnico in razbile so se ob to vse izmišljotine. Te dni se pa širi vest ravno o tovarišu Saksidi in ta je: Saksida ni mogel več vzdržati in dalje živeti v Jugoslaviji. Vsled tega se je odločil in skušal s svojim sinčkom pobegniti v Italijo. Na meji ju je zalotila

straža, na nju streljala in Saksida je pri tem obležal mrtev, medtem ko je sinček srečno pobegnil. Tako je srečno ubežal tudi ljubimec neke naše poznane in požrtvovalne mladinke. — To so torej zadnje "uradne" in "verjetne" novice tukajšnje kominformističnega urada. Iz te "resnične vesti" in iz zgoraj omenjenega pisma, ki je sedaj dospelo iz Rihenberga, razvidimo, da se v Jugoslaviji res godijo čudeži. Namreč: ubogi Saksida je padel na meji kot žrtev titovega režima. Pokojni se je pa skesal svojega dejanja, vstal od smrti in za pokoro organiziral koncert v Rihenbergu, ki je sijajno uspel. Kako, da ne bo uspel, saj so vsi prihiteli gledat ta čudež! Mogoče se je dogodilo tudi kaj nasprotnega, namreč: ginjen od doseženega uspeha, je nameraval čimprej dospeti v Argentino, da bi med nami to osebno pojasnil, a se revežu ni to posrečilo in zadet od krogle je obležal. Ako je to resnično: Slava njemu! Sicer pa mi verujemo v prvi slučaj, kajti ta čudež se ni v prvo zgodil in znano je mnogim, da sta že tako vstala od smrti povratnika Ladko Lojk in Leopold Ličen.)

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, odslovitve, nezgode, dediščine in vse sodniške tramitacije
Uradne ure od 18 do 20

Diagonal Norte 1119 — Piso 8
(nasproti obelisku) E/Scriptorio 823
T. E. 35-6243 Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum
Dra. Maria Kirschbaum
ZOBODRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7387

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Čedermac"

(Nadaljevanje)

"Mrzi te," je rekel Bepac. "Ali naj zakurim?"
"Čemu? Saj grem dalje," se je Čedermac dvignil. "Nekoliko sem se spočil. Ti se zdaj vrni! Hvala!" se mu je od ganjenosti potresel glas.

"Kaj pa ti?"
"Nič. Dalje pojdem."
"Kaj boš v Vidmu?"
"K nadškofu stopim. Če mi on ne pomaga, naj se me Bog usmili. Vsemu svetu se ne morem upirati."
"Še bi te pospremil."
"Ne, ni ti treba. Bom že sam. Zdaj se lahko vrneš po cesti. Tebi se ni treba skrivati..."

Dala sta si roke. Bepac je hotel nekaj reči, a ga je stiskalo v grlu, da je težka požrl slino. Okrenil se je in se spustil proti Ažli. Njegova temna postava je kmalu izginila v mesečini.

Nadškof je sprejel Čedermaca šele pozno popoldne.

Njegov tajnik je sedel na vogalu mize, z desnico se je naslanjal na kup spisov, a z levičo si je zdaj pa

zdaj pogladil rdeči, podolgovati obraz in se ozrl skozi okno, na vrhove smrek, ki so štrleli iz nekega vrta za poslopji. Kaplan, ki je vstopil v zavaljeni obleki, je tajnika le bežno ošnil s pogledom, potlej se ni več zmenil zanj. Velika soba, v katero je padala svetloba skozi bele, tenke zavese; na stenah in na pohištvu je lepel občutek sončnega praznika. V pozlačenih okvirih oljnate slike, ki jih je Čedermac pogledal te slike, ki jih je Čedermac pogledal škofa. Ta je sedel pred njim, na mehki stolu z naslonilom, roke so mu ležale na kolenih kakor na slikah, ki so krasile marsikatero župnijske izbe. Na pravilnem, ovalnem obrazu sta mu bila enakomerno porazdeljena resnoba in apostolska miloba.

Dvignil se je; tedaj je Čedermac po mehki preprogi, ki ga je motila, tiho stopil do njega. Trudil se je, da bi mu bil korak trden, vendar ga je rahlo zanašalo v stran. Pozdravil je po predpisih in mu poljubil prstan na roki.

Nadškofu je za trenutek preletel ustnice pastirski nasmeh in zopet ugasnil. Pomignil je Čedermacu, naj sede. Go-

spod Martin je bil v zadregi, najrajši bi bil ostal na nogah. Sedečega je zmeraj mučil občutek, da so ga potisnili na kolena, zmanjkovalo mu je odločnosti in moči. Poleg tega ga je motila vzvišena mirnost, ki se je izražala na nadškofovem obrazu. Želel bi si ga bil ostrejšega, bolj človeškega; zavest, da stoji pred nadpastirjem, ki mu je dolžan poslušnost in spoštovanje, ga je vezala, kakor da tiči v nevidnih spolah. Besede, ki jih je bil pripravil, da jih spregovori takoj ob vstopu, so mu ostale v grlu; bilo mu je, kakor da so mu zdrknile v srce in ga težijo kot kamen. Hkrati pa so se mu raztopili vsi dvomi, ki so ga kdaj mučili. Sramoval se je pred samim seboj in si grenko očital. Saj je nemogoče! Saj je nemogoče!

Obsedel je ves ponižen, roke je bil prekrizal v naročje, oči so mu zrle z vdanim bleskom, kakor da molče prosijo odpuščanja. Moral bi govoriti, a ni imel glasu; če bi ga pogledal iz grla, bi bil nebogljen in jecljajoč kakor glas otroka, ki je zinil, a ne ve, kaj povedati.

Česa želi: Kaj bi rad govoril? Vprašanja, ki so mu z mehkim zvokom prihajala na uho. Ponavljala so se, kakor da ga hočejo izbežati iz plahega molka in samoočitajočega strmenja. Čedermac je bil ko začaran. Zdaj ni šlo več za njegovo osebno svobodo. Bil

je prost. To je bil izvedel že v nadškofijski pisarni, v katero se je zatekel v dopoldanskih urah. Toda s tem se ni zadovoljil. Hotel je govoriti z nadškofom. Ta želja ga je tako prevzela, da se ji ni mogel odreči... Ali je res nadškof, ki ga zdaj vprašuje? Zavedel se je in se preplašil, kakor da je storil nekaj nepopravljivega. Pred očmi so mu vstali zadnji dogodki, zbral je ves pogum. Dvignil je roke in jih razprostrl, a se je v trenutku prestrašil te odrske kretnje, da jih je zopet položil v naročje.

"V vaše varstvo sem pribežal", je rekel s trdnim glasom. "Ničesar nisem zakrivil. Po svoji vesti sem delal in si nimam kaj očitati. Tako mislim, govoirm iz prepričanja", se mu je roka 'dvignila na prsi. "Nočem biti samemu sebi sodnik, naj presodi vaša prevzvišenost! Če sem kriv, izročite me pravici, uklonil bom glavo..."

Nadškofu je bilo že vse znano, vendar mu je Čedermac še enkrat opisal dogodke v kratkih besedah, le v glavnih potezah, a vroče in strastno. Še tako se mu je zdelo, da se medlo izraža in da je povedano le senca resnice. Četudi je govoril razburjeno, s tresočim se glasom, se mu je posrečilo, da je vdahnil govoru vsaj del svoje žalosti in ogorčenja.

Besede so napravile vtis. Nadškofov obraz je bil rahlo zardel, desnica se

V. Krmac

Spoznavajmo našo domovino

Obala in otoki

Jugoslavija ima večinoma strano in skalovito obalo, ker se dviga gorovje skoraj povsod neposredno iz morja. V značni črti sega jugoslovanska obala od izliva reke Mirne v Istri do Bokane 600 km daleč. Ne ponasa se sicer z velikimi zalivi in polotoki, a je bogata malih zalivov in zatokov, ki jih obkrožajo majhni polotoki in šilasti rti. Velik je le Kvarnerski zaliv. Med majhnimi se globlje zajedajo v zemljo Novigradsko morje, šibenski zaliv, Kaštelanski in Splitski zaliv, Neretljanski Kanal in Boka Kotorska. Naša največja polotoka sta Istra in Pelješac.

Jugoslovansko obalo spremlja mnogo otokov, ki znatno povečujejo njeno členovitost in prirodne lepote. Podolžne prelive med otoki in celino imenujemo kanale, prečne morske prehode pa vrata. Najdaljši kanal je Planinski kanal pod Velebitom, znan po silni burji. Največji otoki Jadrana so od severa proti jugu slededeči: Krk, Cres, Rab, Pag, Lošinj, Dolgi otok, Pašman, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Korčula, Lastovo, Mljet in mnogo drugih manjših. Osamljeno lego sredi Jadranskega morja ima majhno otočje Palagruža.

OBLIKOVITOST TAL.

Na obliko in zgradbo površja naše države so uplivala različne naravne sile. Nekaterim goratim pokrajinam so dali končno obliko v novejšem času zemeljskega razvoja ledeniki, ki so obrusili gorska pobočja ter poglobili in razširili doline. Spotoma so ledeniki odnašali kamenje in ga odlagali v svojem času v grobljah. Te je pozneje razkopala voda, ki je raznesla prod daleč v doline. Danes ne dosežajo niti najvišji vrhovi naše države meje večnega snega. Sneg se ohrani preko poletja le v redkih osojnih grapah. V naših Alpah sta le dva majhna ledenika: prvi je na Kaniču, drugi pa je tako imenovan "Zeleni sneg" pod Triglavom.

ALPSKO OZEMLJE. Alpe se razprostirajo po severozahodnem delu države, kjer prehajajo med Ljubljani in Idrijo brez ostre meje v Dinarski gor-

ski sestav. Pravitovrta hribovja na naših tleh: Svinja, Golica, Kobansko s zgrajena iz nepropustnih, kristalastih skrilavcev in iz tanalita, ki je podoben okšenjakom (1522 m) in oPhorje so granitu. Zato imajo zaobljene hrbte in gozdove, ki segajo v vrh gora. Vode izvirajo visoko na sllemih. Južni apneniški pas je zastopan z dvema visokogorskima skupinama, z Julijskim in Savinjskimi Alpami. Oboji so iz apnenca in se v nižjih legah goli. Grebeni imajo robate oblike, pobočja pa padajo s strmimi stenami v globoke doline, kjer silijo voda na dan v mogočnih izviri, kot na primer reke Sava, Soča in Savinja.

Julijske Alpe deli prelaz Predel (1156 m) v zahodno skupino, kjer se najvišje dvigata gori špič nad Policami (2752 m) in Kanin (2585 m), v vzhodno Triglavsko skupino. Koritaste doline odpirajo dostop pod najvišje gore. Take doline so med drugimi Planica, po kateri pridemo pod steno Jalovca (2643 m) ter Vrata, Kot, Krma in Trenta, nad katerimi se vzpenja najvišja slovenska gora Triglav (2863 m). V vzhodnih Julijskih Alpah sta znamenita vrhova še Škratica (2738 m), ki je tretji najvišji vrh Jugoslavije, in Mangart (2678 m). Najdaljša dolina je Bohinj, ki ga obkroža južni rob Julijskih alp z Bogatinom, Črno prstjo in Rakitovcem. Zahodni sosed Bogatina je ponosni Krn (2245 m) nad Sočo. Nad Bohinjem so večinoma z gozdovi pokrite planote. Kamna z Dolin tri-poklitate planote. Komna z Dolino triglavskih jezer, Pokljuka in Jelovica. Dolina Radovine, ki se pred izstopom v savsko sotesko zoži v slikoviti prehod Vintgar.

Savinjske Alpe so v vseh obzirih podobne Julijskim Alpam. Dolini Savinje in Kokre jih delita v tri skupine. Zahodna skupina se najvišje dviga v Storžiču (2132 m), vzhodna v Rađuhi (2062 m); jedro pa je srednja skupina (Grintaveč) z značilnimi Jermanovimi vrati (Kamniško sedlo), ki ločijo to skupino na dva dela. Zahodno od njih se dviga med drugimi vrhovi Grinta-

mu je nemirna oprijemala naslonila. Oči so mu bile venomer uprte v kaplana, a niso izdajale občutkov.

"Zgodilo se je brez moje vednosti. Takoj sem ukrenil vse potrebno, da se preganjanje ustavi. V tem pogledu bode pomirjeni..."

In se je znova nasmehnil. To za Čedrmaca ni bilo novo, vendar so ga besede prijetno vznemirile, sree se mu je napolnilo s hvaležnostjo. Le trenutek, že ni mislil več nase. Obšlo ga je novo upanje in mu objelo dušo. Morda pa ni vse izgubljeno.

"Toda pričakujem od vas," se je nadškof zopet zresnil, dvignil roko in jo položil na mizo. "da zdaj ne boste več dajali povoda za take ukrepe. To sem moral obljubiti v vašem imenu. Nikakih uporov več, nikakih nepremišljenosti. Drugič bi vam ne mogel več pomagati..."

Kaplanu se je v trenutku podrlo vse upanje. Za hip se mu je zdelo, da sanja. Ne bi mogel popisati mešanih občutkov, ki so ga obsili v enem samem hipu. Bilo mu je, kakor da je v resnici zdrknil na kolena, tako je strmel v nadpastirja. Ali je prav razumel? Trudil se je, da bi iz potez njegovega obraza izluščil neko resnico, bilo je nemogoče. Zazdelo se mu je, z grozo se mu je zazdelo, da je besede mogoče razumeti na en sam način... Na en sam način!

"Prevzvišenost," mu je glas zami-

ral v grlu; napeti je moral vse sile, da ga je pognal iz sebe. "Ali naj to tako razumem, da ostanejo odredbe, ki jih je izdala politična oblast, v veljavi?"

Nadškof je za trenutek molčal, ne da bi umaknil pogled, nato je napravil z roko nervozno kretnjo.

"Tako je," je pritrčil.

Priznanje je Čedrmaca tako zadelo, tako do konca prevzelo, da se je dvignil, ne da bi se tega docela zavedel, roka mu je nehote znova legla na prsa, kakor da s tem izraža neskončno začudenje.

"Ne morem verjeti," je vzkliknil, "da je padla odločitev proti volji vernikov in v sramoto Cerkve!"

"Sédite, prosim!" se je nadškof rahlo razburil. "Sédite! Ne razburjajte se!" Čedrmac je sédel. "Tako je," je nadškof povzel po kratkem premolku. "Tako je, kakor mi je težko priznati. Ne smete pozabiti," je rekel malec negotovo, "da to ni moja volja. To ni moja volja, to ni volja Cerkve! Toda nimamo sredstev, da bi se mogli uspešno boriti proti sili..."

Te besede Čedrmaca niso pomirile. Ta hip ga ne bi mogle pomiriti nobene, še tako izbrane besede. Bilo mu je, kakor da mu hiša gori nad glavo. Sedel je, roke so mu bile na kolenih, a ga je venomer privzdigovalo, da bi planil na noge. Imel je občutek, kakor da mu duša sili v grlo in jo na vsi

moč zadržuje, da mu ne zagori od upora. Venomer si je moral klicati v zavest, da sedi pred nadškofom, ki mu je dolžan slepo pokorščino. Besede, ki so mu neizgovorjene ostale v srcu, so ga zapekle ko žerjavica... In vendar se zmeraj ni mogel do konca verjeti.

"Ali je to za zmeraj?" je bolešno zajecjal. "Ali je to za večno?" je vzkliknil.

"Nič ni večnega na tem svetu."

Odgovor je za trenutek vplival kot neizmerna tolažba. Le za trenutek — že se je zavedel njegove jalovosti. Izrečen je bil le zato, da bi omilil resnico. Ni se mogel ubraniti ironičnega nasmeha; saj mu je le hušknil preko lice, a obenem mu je do vrha napolnil dušo. Vse polno prebriskih besed, ki mu niso smele čez ustnice, a bistro oko mu jih je morda bralo z obraza. Da, zdaj je verjel, moral je verjeti. Toda iz najgloblje razočaranja, ki ga je kdaj zadelo v življenju, se mu je divje uprlo sree. Zopet se je dvignil.

"Saj to ni mogoče!" je vzkliknil obupan. "To ni mogoče! Kaj naj počem vernikom? Sveti oče tega ne vedo. Če bi sveti oče to vedeli, ne bi dovolili, ne bi mogli dovoliti..."

"Sveti oče so o vsem poučeni," je rekel nadškof, ki ga je mirnost popuščala. "Sédite, prosim! Sveti oče so storili vse, kar je bilo v njihovi moči,"

dotika na vzhodu s Slovenskimi goricami, s Halozami in z Dolenjskim gričevjem, ki so pravtako vinorodni, Panonskega nižavja.

V alpskem ozemlju so tri večje kotline: Celovška, Ljubljanska in Celjska kotlina. Celovška kotlina se razprostira na Koroškem na obeh straneh Drave. V njej se menjavajo slikovite doline in ravnine (Rož, Podjuna, Celovška ravan, Gosposvetsko polje) s hribovitimi predeli. Ljubljanska kotlina se širi ob Savi. Pokrajinsko sliko oživljajo osamljeni hribi (n. pr. Šmarna gora (676 m), ki razdelijo pokrajino v Blejsko - radovljiško kotlino, Sorško polje, Ljubljansko polje, Ljubljansko barje itd. Z izjemo ljubljanskega barja, ki ga pokriva črna prst, je kotlina zasuta s prodom; vanj so zarezale reke globoke struge. Nižja in manjša e zelo rodovita Celjska dolina ob Savinji.

(Sledi prihodnjic)

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C
T. A. 32 - 0285 in 0829

Reinaldo Wasserman
MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2815
SLOVENSKA BABICA

FILOMENA BENES de BILEK

Lima 1217, Buenos Aires, T. E. 23-3389

SLOVENCI V LJUBLJANI

Želite da Vas obdarimo

z lepo slovensko knjigo?

Podprite novo kampanjo
za SLOVENSKI GLAS!

AKO PRIDOBITE VSAJ DVA NAROČNIKA ALI PA
IZTIRJATE PET ZAOSTALIH NAROČNIK NAŠIH
STARIH NAROČNIKOV, VAM POŠLJEMO V DAR
LEPO SLOVENSKO KNJIGO NAJNOVEJŠE IZDAJE

UPRAVA

veško in včasih celo potrebno, da se skri-
stalizira in utrdi poedinec v skupni borbi
za lepšo bodočnost. Kar pa se tiče naše
domovine, moramo biti trdno prepričani,
da kot so si znali naši narodj pod vod-
stvom marsala Tita priboriti zmago nad
tujim in domačim ljudskim sovražnikom,
bodo znali tudi v miru in zgradbi nove
Jugoslavije napraviti najboljše. Izseljenci
samo glejmo, da bomo znali naš narod v
tujini najlepše predstavljati.

V tem smislu smo govorili in prepevali
naše slovenske pesmi, dokler ni prišel čas
ločitve. K zaključku naj še dodam, da so
vsi junjski Slovenci naročeni na SLO-
VENSKI GLAS.

Drugi dan v ponedeljek sva se s tov.
Klaričem spet vrnila v Buenos Aires. Bilo
je lepo vreme in se nama ni mudilo hi-
teti v vsakdanje skrbi. Klariča je lovska
strast še parkrat zvabila čez cesto v polje
in zvesti Tom mu je podil iz skrivališča
jerebice. Potem sva kar ob cesti posprav-
ljala popotnico, ki so jo nama dali za pot
ter skoro zavidala "linyera", ki jo je z
žakljem na hrbtu mahal mimo in veselo
žvižgal. "Tako boš ti," me je podražil
prijatelj in sem mu napol zares napol
za šalo potrdil, da bi mi ne bilo žal. Pri-
jezdil je fantič na konju in vprašal, ko-
liko je ura. Kmalu bo dvanaest, je dobil
odgovor ter je rekel, da je že od sedme
zjutraj na konju in da ima še par legui
pred seboj. Skočila sva spet v avto ter
zdrčala po gladki sončni cesti mimo "li-
nyera", ki nama je kot starima znančema
veselo pomahal v pozdrav. V Lužanu sva
zavila mimo bazilike, kjer sem bil jaz
prvikrat. Nekje sem čital, da je tu sedaj
tudi naša slovenska romarska božja pot

in da ima nekaj besede tudi Brezjanska
Mati božja, kamor so postavili nje po-
dobo. Seveda govori skozi usta njenih du-
hovnih predstavnikov, ki pa jih večina
starih in niti novih priseljencev ne smatra
za božje, marveč za politične predstavi-
nike, kar Brezjanska Marija najbrže pra-
vilno pojmuje in milostno odpušča "zak-
krknjenost" svojih vernikov. Mnenja smo
namreč, da če nam je zabranjeno svobod-
no kulturno udejstvovanje v naših dru-
štvih, nam tudi drugi žegni in odpusti
ne morejo veliko pomagati. Zapisani smo
častni in večni pogubi. Seveda, če bi tako
verjeli, pa ne in ne homo. Preveč lepo
in jasno je sonce v jutru našega Vstajenja.

Tako in podobno sem premišljeval, ko
sva dospela v Moreno ter je prijatelj zayil
v njegovo "quinto". Najprej je bilo treba
nekoliko očediti avto, ker tako umaza-
nemu se res ni spodobilo v mesto. Potem
pa sva bolj in bolj redkobesedna in z
nagubanimi čeli dospela v mesto, kjer se
z discipliniramo in nediscipliniramo ugla-
jenostjo eden drugemu zadevamo ter ži-
vimo daleč od prirodne in človeško po-
trebne skladnosti, posebno Slovenci.

Jan Kacin

Ferdinand Cotič

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Lope de Vega 2989 T. E. 50-1383

Franc Stekar

STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter
vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

Cespedes 3783 (vogal Avda. Forest)
T. E. 54-4650

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"

PETE JONKE

Lastnik:

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Pasos Los Andes - Rio Ceballos
CORDOBA

ATENCION

SEÑORES COMERCIANTES — INDUSTRIALES — CONTRATISTAS
¡Evitense inconvenientes e intranquilidades!

El momento actual EXIGE a Vds. tener vuestras operaciones
CONTABILIZADAS a fin de evitarles incertidumbre ante la presencia
de INSPECTORES DEL ESTADO y la posterior aplicación de MULTAS
dificiles de apelar por falta de LIBROS COMERCIALES.

Nuestra antigua experiencia puesta al servicio de Vds. regularizará
ampliamente vuestra situación ante REDITOS JUBILACIONES, AGIO,
ACTIVIDADES LUCRATIVAS, IMPUESTO AL APRENDIZAJE, ETC.
¡CONSULTENOS!

ORGANIZACION CONTABLE "ALBATROS"

Director FELIX JAMSECH Contador

Thames 2220 Dto 2

Capital Federal

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martin

BUENOS AIRES

Znanost in tehnika

ZANIMIVA IZNAJDBA

Neka tvrdka v Brooklynu je začela iz-
delovati posebne kose lesa, ki so tako vne-
tjivi, da jih lahko prižgemo samo z žve-
plenko in gore potem celo uro. Ta les je
narejen iz stlačenih lesnih vlaken in pre-
pojen z raznimi gorljivimi sredstvi.

NEKAJ ZA GOSPODINJE

Izdelovati so začeli žarnice, ki gore
lahko nepretrgoma približno tri leta. Nova
žarnica porabi približno 1500 krat manj
toka kot običajna žarnica.

NAJNOVEJSI IZSLEDKI MEDICINE

Ameriški zdravnik dr. Spelman Waks-
man je iznašel najučinkovitejše zdravilo
proti tuberkulozi: neomicin. Leta 1942,
je odkril streptotracin, leta 1943 pa strep-
tomicin. Neomicin izhaja iz iste družine
plesni, iz katerih izločujejo streptomycin.
Od 6 ton streptomicina, ki ga mesečno iz-
delajo v ZDA, ga 75 odst. porabijo za bor-
bo proti tuberkulozi.

ZGODOVINA PRIPOVEDUJE

da je na svetu vladalo že 200 blaznih
kraljev; najbolj blazen med vsemi je bil
turški sultan Abul Hamid I. Bil je tako
divji, da so ga morali držati v norišnici

33 let, in sicer od njegovega 16 do 49
leta, ko je zasedel prestol.

ROJSTVA BREZ BOLEGIN

Ruski zdravnik Rafael Sub je iznašel
sredstvo, kako olajšati porodne bolečine.
Ugotovil je, da se pri porodu zaradi živ-
čne napetosti in krčenja mišic telesne
snovi naglo izrabljajo, posledica česar so
hude bolečine. Omenjeni zdravnik je torej
dajal porodnicam vitamin B in uspehi so
bili odlični: žene so rodile brez bolečin
in doslej se tudi niso pokazale nikake

STROJ BO ČITAL NAMESTO SLEPCEV

Pred kratkim so izdelavali stroj, ki čita
namesto slepcev. Stroj je tako napravljen,
da spremlja tiskane črke v glasove in s
tem omogoča slepcem, da slišijo čitanje
knjige ali časopisa. Stroj je sestavljen iz
žarnice s katodnimi žarki, selektorja in
zvočnika. Stroj je pa trenutno še precej
drag zaradi svoje velikosti in zapletene
sestava. Vse kaže, da bo potrebno še
mnogo dela, preden bo prišel v splošno
uporabo.

Iz "Ljudskega tednika"

Slovenska cvetličarna "LOS ALPES"

HOSTAR ANTON

Triunvirato 4223 T. E. 51-0732

TOVARNA POHISTVA

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO U. T. 652-0131

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

Kadar se želite naučiti čistega kor-
dobskega zraka in se v miru odpočiti,
se obrnite na

Hostería "LOS ALPES"

lastnik PETER JONKE, Rio Ceballos
Córdoba

Izvrstna postrežba in zmerne cene!

RUDOLF KLARIČ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

T.A.C. - TRST

Zastopstvo: DOMINGO BELAMARIČ

PAKETE V DOMOVINO

pošljamo potom Trsta in dospejo v 12 do 15 dneh

Uradujemo: v calle Sarmiento 74 SAN MARTIN FCMB
v calle Cangallo 439-I. Esc. 119 BUENOS AIRES

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232